

Kokous 2/2023

Tiistaina 28.2.2023 kello 13–14.51,
Teamsilla

Osallistujat: Anne Hartoneva, Juho Martikainen, Maiju Kolehmainen, Iisakki Anttila, Annika Finnberg, Inka Grönqvist, Eeva Havas, Hanna Hemminki-Salin, Jarkko Nieminen, Tommi Saarinen, Tea Ståhlberg

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja, liite

Pöytäkirja liitteineen hyväksyttiin.

2. Tiedoksi hankkeen ohjausryhmälle linjattavaksi lähetetty lain soveltamisalaa koskeva muistio, jossa kuvataan soveltamisalan kolme vaihtoehtoa; asiasta pidetään ohjausryhmän kokous lähiaikoina, liite

Ohjausryhmä kokousta linjattavista kysymyksistä 22.3. Asiaan palataan työryhmässä tämän jälkeen.

3. Tutkintavankien sijoittamista koskevien pykäläluonnosten läpikäyntiä, liite

Tutkintavankeuslaki, 2 luku

1 § Tutkintavangin sijoittaminen

Pykälän 1 momentin osalta keskusteltiin käytännöistä päätettäessä tutkintavangin sijoitusvankilasta vangitsemisistunnon yhteydessä. Naisvankien ja alaikäisten vankien sijoittaminen suoraan istunnosta oikeaan vankilaan voi olla haastavaa esimerkiksi kuljetusjärjestelyjen vuoksi. Asia koskee myös etsintäkuulutettujen toimittamista vankilaan (5 a §). Tästä syystä voi olla tarpeen säätää poikkeussäätelyä tilanteisiin, joissa syyteasiaa käsittelevää tuomioistuinta lähimpänä sijaitsevaan tutkintavankilaan ei voi sijoittaa naisia tai alaikäisiä. Toisaalta tuli esiin, että poliisi voisi kuljettaa tutkintavangin vain lähimpään tutkintavankilaan. Sovittiin, että selvitetään tilannetta tältä osin tarkemmin.

Muilta osin todettiin 1 §:n olevan pääpiirteittäin kunnossa.

5 a § Etsintäkuuluttaminen

Käsiteltiin 1 §:n yhteydessä.

3 luku

2 § Asumaan sijoittaminen

Keskusteltiin tutkintavangin sijoittamisesta yhden tai useamman hengen selliin. Keskustelussa tuotiin esille, että kaikkien tutkintavankien sijoittaminen yhden hengen selliin ei ole nykyisessä vankipaikkatilanteessa mahdollista. Todettiin, että usean hengen selliin sijoitettaessa tulisi säännösperusteisesti varmistaa, että turvallisuusseikat huomioidaan. Oltiin yhtä mieltä siitä, ettei tutkintavankia sijoiteta samaan selliin rangaistusta suorittavan vangin kanssa. Säännöksen työstämistä edelleen jatketaan ja siihen palataan seuraavassa kokouksessa.

Lisäksi pohdittiin matkasellien asemaa. Matkasellien tulisi olosuhteiltaan vastata muita osastoja. Keskusteltiin siitä, että matkaselleissä säilyttäminen kytkeytyy vangin kuljetusta koskevaan sääntelyyn. Todettiin, että keskustelua jatketaan seuraavassa kokouksessa.

6 § Tutkintavangin siirtäminen

Pykälän 2 momentista käsiteltiin tarvittavia perusteita siirtämiselle. Keskustelussa olennaisina perusteina pidettiin tutkintavankeuden tarkoitusta, vankilaturvallisuuteen ja henkilön turvallisuuteen liittyviä seikkoja. Kiinnitettiin lisäksi huomiota siihen, että myös tutkintavangin tarpeisiin liittyvät siirtoerusteet pitäisi ottaa huomioon. Säännöksellä on yhteys myös 2 luvun 1 §:n muotoiluun. Säännöksen työstämistä edelleen jatketaan.

8 § Läsnaolo tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa

Pykälän 1 momentin osalta todettiin, että tiukka tuntiraja poliisin säilytystilassa säilyttämiseen voi olla käytännössä haastava toteuttaa. Tästä syystä väljempi muotoilu enimmäisajalle poliisin säilytystilassa säilyttämiseksi voi olla tarpeen. Säännöksen työstämistä edelleen jatketaan.

Pykälän 2 momentista keskusteltiin tarpeista kuljettaa tutkintavanki kuultavaksi muuhun viranomaiseen kuin tuomioistuimeen. Tällaiset tarpeet rajoittuvat esitutkintaan. Tässä momentissa kyse on näin ollen eri asiasta kuin Risen tehtävästä kuljettaa tutkintavanki esimerkiksi asioimaan viranomaisessa. Säännöksen tulee kattaa jatkossakin nykyiset tarpeet. Lisäksi todettiin, että momentti muutetaan koskemaan vain poliisin sijasta kaikkia esitutkintaviranomaisia. Keskustelussa tuotiin esille, että joissain tilanteissa tuomioistuimet ovat saattaneet myöntää luvan säilyttää tutkintavankia kuultavana yli 12 tuntia. Todettiin, että tutkintavastuun ja säilytysvastuun erottelu puoltaisi sitä, että aikaraja tässä on 12 tuntia.

Pykälän 3 momentin osalta keskusteltiin siitä, sovelletaanko poliisin säilytystilassa olevaan tutkintavankiin putkalakia vai tutkintavankeuslakia. Ehdotettiin, että putkalakia voisi soveltaa säilytystilan järjestykseen ja turvallisuuteen liittyviltä osin. Katsottiin, että säännöksen muotoilu sovitetaan yhteen vangin kuljetusta koskevan sääntelyn kanssa. Säännöstä täsmennetään ja siihen palataan tarkemmin myöhemmin.

4. Seuraava kokous (28.3.2023)

Seuraavassa kokouksessa jatketaan tutkintavankien sijoittamisen yksityiskohtaista käsittelyä.

5. Käynti Helsingin käräjäoikeuden ja Helsingin poliisilaitoksen tutkintavankien säilytystiloissa

Juho ja Maiju järjestävät käynnit keväälle. Mukaan lähtevien kanssa sovitaan tarkempi ajankohta erikseen.